

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНСТРУКТИВНОЇ ЕКОЛОГІЇ – НОВОГО НАПРЯМКУ У НАУКАХ ПРО ЗЕМЛЮ

Конструктивна екологія – це новий науковий напрямок у Науках про Землю, який не тільки оцінює стан навколишнього середовища, а й пропонує конкретні технології захисту, заходи щодо оптимізації та покращення стану довкілля шляхом конструювання таких природно-технічних систем, що йдуть на зміну біосфери, які забезпечують стійкий гармонійний розвиток природи-людини-техносфери. Розглянуті та екологічно оцінені основні компоненти довкілля – літосфера, геофізичні поля, геоморфосфера, гідро- та атмосфера, ґрунтовий та рослинний покриви, їх зміни під впливом техносфери, просторовий розподіл основних забруднювачів, що у з'єднанні з ландшафтами створює якісно нові утворення – геоекологічні структури. Районування на їх основі територій різного ієрархічного рівня від промислових підприємств, населених пунктів, об'єднаних територіальних громад, адміністративних районів і областей до регіонів, держави України, Карпатського Євросоюзу та Європейського Союзу дає можливість запропонувати єдину для усіх цих ієрархічних територіальних рівнів комп'ютеризовану конструктивно-екологічну систему екологічної безпеки.

Ключові слова: конструктивна екологія, природно-антропогенна геосистема, екологічний аудит, оцінка впливів на навколишнє середовище, моніторинг, моделювання та прогнозування стану довкілля, екологічний ризик, безпека життєдіяльності, геоінформаційні системи.

Конструктивная экология – это новое научное направление в Науках о Земле, которое не только оценивает состояние окружающей среды, но и предлагает конкретные технологии ее защиты, мероприятия оптимизации и улучшения состояния среды путем конструирования таких природно-технических систем, идущих на смену биосфере, которые обеспечивают устойчивое гармоничное развитие природы-человека-техносферы. Рассмотрены и экологически оценены основные компоненты среды – литосфера, геофизические поля, геоморфосфера, гидро- и атмосфера, почвенный и растительный покрывы, их изменения под влиянием техносферы, пространственное распределение основных загрязнителей, что в соединении с ландшафтами создает качественно новые образования – геоэкологические структуры. Районирование на их основе территорий разного иерархического уровня от промышленных предприятий, населенных пунктов, объединенных территориальных громад, административных районов и областей до регионов, государства Украины, Карпатского Евросоюза и Европейского Союза дает возможность предложить единую для всех этих иерархических территориальных уровней компьютеризованную конструктивно-экологическую систему экологической безопасности.

Ключевые слова: конструктивная экология, природно-антропогенная геосистема, экологический аудит, оценка влияния на окружающую среду, мониторинг, моделирование и прогнозирование состояния окружающей среды, экологический риск, безопасность жизнедеятельности, геоинформационные системы.

© Адаменко О. М., 2016

The constructive environment - is a new scientific field of Earth Sciences, which not only evaluates the environment, but also offers specific technology protection measures to optimize and improve the environment through the design of natural-technical systems which are used to change the biosphere, providing sustainable harmonious development of man-nature-technosphere. The article considered environmentally and assess the main components of the environment - lithosphere, geophysical fields heomorfosfera, hydro- and atmosphere, soil and vegetation, their changes under the influence of Technosphere, the spatial distribution of the main pollutants in

connection with landscapes creates qualitatively new formation - geological structures. It opens the new method - zoning areas based on their different hierarchical levels of industrial enterprises, settlements, united local communities, administrative districts and regions to regions, states Ukraine, Carpathian Euroregion and the European Union makes it possible to offer unified for all these hierarchical territorial levels computerized constructively-ecological system of environmental safety.

Keywords: constructive environment, natural and anthropogenic geosystem, environmental auditing, environmental impacts assessment, monitoring, modeling and forecasting of the environment, environmental risk, safety, geoinformational system.